

Görsel Analog Ölçe?i ve Duygu Kafesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Görsel Analog Ölçe?i ve Duygu Kafesi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22355>

Özet

Bu çalışmada, hem **Görsel Analog Ölçeği** (GAÖ) hem de **Duygu Kafesi** araçlarının Türk kültürüne uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. GAÖ, bireylerin kaygı, olumlu duygu ve dümanlık gibi belirli duygusal durumların değerlendirilmesi için kullanılırken; Duygu Kafesi, temel olarak duygusal deneyimin iki ana boyutu olan hoşnutsuzluk/hoşnutsuzluk (duygu) ve uyarılmılık düzeylerini ölçmektedir. Çalışmada, her iki araçların da Türk popülasyonunda güvenilir ve geçerli sonuçlar verdiğini göstermektedir, bu da onların duygusal durumların ölçülmesinde kullanılabilecek yetkin araçlar olduğunu kanıtlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Görsel Analog Ölçeği, Duygu Kafesi, Duygu, Uyarılmılık, Uyarılma, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Araz, A., Aydın, A., Asan, A.

Amaç

Bu çalışmanın temel amacı, psikolojide sıklıkla kullanılan iki temel duygusal ölçüm aracı olan **Görsel Analog Ölçeği** (GAÖ) ve **Duygu Kafesi**'nin Türk kültürüne adaptasyonunu gerçekleştirmek ve bu uyarılma sonuçlarının güvenilirlik ve geçerlik kanıtlarını sunmaktır. Bu araçların kültürel geçerliliğinin sağlanması, Türkiye'deki araştırmacıların duygusal deneyimleri hızlı ve etkili bir şekilde ölçmelerine olanak tanımay hedeflemektedir.

Yapı

Ölçek seti, iki farklı yapıyı ölçmektedir. **Duygu Kafesi**, temel olarak duygusal deneyimi iki boyutlu bir uzayda ele alır: Hoşnutsuzluk/Hoşnutsuzluk (Duygu) ve Uyarılmılık. Yüksek puanlar hoş/olumlu duygulara, düşük puanlar ise hoş olmayan/olumsuz duygulara işaret eder.

Görsel Analog Ölçeği (GAÖ) ise daha spesifik duygusal faktörleri ölçmektedir. Yapılan analizler sonucunda GAÖ'nün üç temel faktörde toplandı görülmüştür: **Endişe/Huzursuzluk**, **Olumlu Duygu** ve **Dümanlık**. Bu faktörler, bireyin anlık veya genel duygusal durumunun farklı yönlerini yakalayamaz amaçlar.

Geçerlik

GAÖ ve **Duygu Kafesi**'nin ölçüt bağıntılı geçerliğini belirlemek amacıyla, benzer bir yapıyı

ölçen Pozitif ve Negatif Duygu Ölçeği (PNDÖ) ile ilişkileri incelenmiştir. Bu amaçla kapsamlı bir **korelasyon analizi** yapılmıştır.

Duygu Kafesi Geçerliliği: Duygu Kafesi'nin duygu boyutu, PNDÖ'nün Pozitif Duygu (PD) alt ölçeği ile pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki ($r = .41, p < .01$) göstermiştir. Negatif Duygu (ND) alt ölçeği ile ise negatif yönde ve anlamlı bir ilişki ($r = -.48, p < .01$) bulunmuştur. Bu bulgular, Duygu Kafesi'nin beklenen duygusal yapıları tutarlı bir şekilde ölçtüğünü desteklemektedir.

GAÖ Geçerliliği: GAÖ'nün Endişe/Huzursuzluk, Olumlu Duygu ve Dümanlık faktörleri ile PNDÖ'nün PD ve ND alt ölçekleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Ayrıca, Duygu Kafesi'nin uyarılmılık boyutu ile PNDÖ'nün uyarılmılık ifade eden beş maddesi (ilgili, heyecanlı, uyanık, dikkatli, aktif) arasındaki ilişki ayrı ayrı değerlendirilmiştir. **Korelasyon analizi** sonucunda uyarılmılık boyutu ile PNDÖ'nün ilgili ($r = .17, p < .01$), heyecanlı ($r = .18, p < .01$), uyanık ($r = .11, p < .05$) ve dikkatli ($r = .17, p < .01$) maddeleri arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler saptanmıştır. Ancak, PNDÖ-aktif maddesi ile uyarılmılık boyutu arasında anlamlı bir ilişki ($r = .09, p > .05$) tespit edilememiştir.

Güvenirlilik

Ölçeklerin **güvenirlilik** düzeyleri, iç tutarlılık ve test-tekrar test yöntemleriyle incelenmiştir.

İç Tutarlılık (GAÖ): GAÖ alt ölçeklerinin iç tutarlılık düzeyini belirlemek amacıyla **Cronbach Alfa** katsayıları hesaplanmıştır. Sonuçlar, ölçeğin kabul edilebilir düzeyde tutarlı olduğunu göstermiştir:

Endişe/Huzursuzluk faktörü için: **.93**

Olumlu Duygu faktörü için: **.84**

Dümanlık faktörü için: **.73**

Madde toplam korelasyonları Endişe/Huzursuzluk için .52 ile .77, Olumlu Duygu için .62 ile .75 ve Dümanlık için .37 ile .66 arasında değişmektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirliliği: Her iki ölçek için de yaklaşık 3 hafta arayla 167 kişilik bir örneklem (yaş ortalaması 21.98) üzerinde test-tekrar test uygulaması yapılmıştır. **Pearson korelasyon katsayıları** sonuçları şöyledir:

GAÖ Endişe/Huzursuzluk: **.46** ($p < .01$)

GAÖ Olumlu Duygu: **.29** ($p < .01$)

GAÖ Dümanlık: **.45** ($p < .01$)

Duygu Kafesi'nin duygu boyutu için katsayı **.26** ($p < .01$) olarak belirlenmiştir. Ancak, uyarılma boyutu için elde edilen katsayının anlamlı olmadığı raporlanmıştır.

Faktör Analizi

GAÖ'nün yapısı incelendiğinde, ölçeğin duygusal deneyimi temsil eden üç temel faktöre ayrıldığı görülmektedir. Bu faktörler, ölçeğin farklı duygusal boyutları ne kadar iyi ayrtılabildiğini göstermesi açısından önemlidir.

GAÖ'nün faktör yapısı, **Endişe/Huzursuzluk**, **Olumlu Duygu** ve **Dümanlık** olarak adlandırılan alt ölçeklerden oluşmaktadır. Bu faktörlerin iç tutarlılık katsayıları'nın yüksek olması, her bir faktörün kendi içinde homojen maddelerden oluştuğunu ve ölçülmek istenen yapıyı başarıyla bir şekilde temsil ettiğini düşündürmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Görsel Analog Ölçek (GAÖ) ve Duygu Kafesi (Grid/Izgara) formatları'nın birleşimi.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri ve genç yetişkinler.

Yaş Grubu: Ortalama 21.98 yaş (S = 2.32).

Popülasyon Detayları: Güvenilirlik çalışması 167 kişi (119 kız, %71.3; 48 erkek, %28.7) ile gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Psikometrik geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları (Ölçüt bağıntıları **geçerlik** ve Test-Tekrar Test **güvenirliği**) kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Durum, Psikometri, Cronbach Alfa, PNDÖ, Korelasyon Analizi, Endişe, Dümanlık.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: arzuguyay@hotmail.com (Sorumlu Yazar: Arzu Aydın)

Yayın Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin uyarlama çalışması 2011 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı izni ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Arzu Aydın ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal makale (PDF) bu bağlantıdan indirilebilir: turkpsikolojiyazilari.com

Uyarlama çalışmasına ait PDF dosyası ayrıca burada mevcuttur: duygu-kafesi-toad.pdf

Kaynaklar

Araz, A., Aydın, A. ve Asan, A.(2011). Görsel Analog Ölçeği ve Duygu Kafesi: Kültürümüze Uyarlama Çalışması. *Türk Psikoloji Yazıları*, 14 (27), 1-13.

Görsel Analog Ölçeği ve Duygu Kafesi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Tek Madde

Derecelendirme: -